

TRAJNOSTNI AKCIJSKI NAČRT

Akcijski načrt ukrepov trajnostnega turizma 2022 – 2025

Akcijski načrt ukrepov trajnostnega turizma v destinaciji Kras in Brkini - obdobje 2022 - 2025, je bil pripravljen na podlagi poročila STO o ocenjevanju destinacije v ZSST (I.2021) in zajema področja, kjer so bila destinaciji podana konkretna priporočila za izboljšanje stanja.

V občinah, ki so vključene v destinacijo je bil načrt sprejet kot sledi:

- **Občinski svet občine Komen, 8. junija 2022,**
- **Občinski svet občine Hrpelje-Kozina, 15. junija 2022,**
- **Občinski svet občine Divača, 15. junija 2022,**
- **Občinski svet občine Sežana, 23. junija 2022.**

DESTINACIJA KRAS in BRKINI

DESTINACIJA KRAS in BRKINI (v nadaljevanju destinacija) Akcijski načrt ukrepov trajnostnega turizma 2022-2025

Destinacija Kras in Brkini je v okviru ocenjevanja za trajnostni znak SLOVENIA GREEN DESTINATION v letu 2021 ZLATI ZNAK in sicer na podlagi povprečne ocene 8,8 v 6 kategorijah, pri čemer je prag 8,1 presegla tako v kategoriji DM kot PTP. V destinaciji so bile v času ocenjevanja tri nastanitve z znakom Slovenia Green Accommodation.

Destinacija Kras in Brkini je mlada destinacija, ki združuje štiri občine. Za skupno presojo v ZSST smo se v destinaciji odločili po tem, ko so pred tremi leti in pol prvo presojo prestale (v aktualno skupno destinacijo) vključene občine, samostojno. Čeprav bi destinacija morala recertificiranje opraviti že marca 2021, smo zaradi združevanja občin v skupno destinacijo zaprosili za podaljšanje roka. Ravno v tem polletnem obdobju je destinacija opravila veliko dela na področju Destinacijskega managementa (DM) in Poslovanja turističnih podjetij (PTP), kar nam je prineslo zlati znak.

Najmočnejša je destinacija na področju varovanja narave (ocena 10), odlična pa tudi pri sodelovanju z lokalno skupnostjo (9,4), vključevanju podjetij v zeleno zgodbo (9,4) in ohranjanju kulture (9,2). Šibkejše, a še vedno dobro (8,1) je bilo ocenjeno področje destinacijskega managementa, tudi zato, ker v času ocenjevanja skupna – destinacijska turistična strategija še ni bila uradno potrjena na občinskih svetih ter področje internega in javnega poročanja. Najslabšo oceno destinacija dosega na področju varovanja okolja (7,0), kjer je potrebno izvesti še konkretne aktivnosti na področju podnebnih sprememb, merjenja ogljičnega odtisa in zmanjševanja rabe fosilnih goriv, v sodelovanju z javnimi komunalnimi podjetji pa tudi na področju ravnanja z odpadnimi vodami in ravnanja z odpadki.

Destinacija Kras in Brkini je bila ovrednotena kot destinacija, ki opravlja ponovno presojo, a vendar ne gre zanemariti dejstva, da je to vendarle mlada destinacija, ki se kot destinacija štirih občin šele zares vzpostavlja. Zato je preveritelj kazalnikov za pridobitev trajnostnega znaka – STO oz. Goodplace, priporočila ponekod zapisal tudi ob merilih, ki jih destinacija sicer izpolnjuje (zeleno obarvana merila) - z namenom opozoriti na to, kaj se od destinacije pričakuje ob prihodnji presoji čez tri leta. Destinacija je ob pripravi akcijskega načrta ta priporočila tudi v celoti upoštevala.

Zelena ekipa oz. zelena koordinatorica je ob pripravi akcijskega načrta v celoti upoštevala priporočila ocenjevalcev ter vnesla v načrt tudi že izvedene naloge - v obdobju od prejetja poročila o ocenjevanju destinacije, pa do predložitve načrta v sprejem občinskim svetom.

PREGLED

Obdobje akcijskega načrta: 2022 – 2025

Zeleni koordinator: Katja Kralj

Zaposleno osebje: Helena Kosmina, Anita Slavec, Ester Mihalič in Nataša Matevljič.

KRITERIJI	VSEBINA	ODGOVORNA OSEBA	OBDOBJE ZAČETEK/KONEC	PLANIRANI ZNESEK EUR	PLANIRANE URE DELA
0. PODATKI O DESTINACIJI					
0.8. Zeleni USP	Destinacija bo določila lastni zeleni DNK	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022	/	4
1. DESTINACIJSKI MANAGMENT					
Predanost in organizacija					
1.3.Vizija	Destinacija je po priporočilih akreditiranega preveritelja popravila kratkoročno vizijo, da je usklajena s trajnostnimi načeli. Popravljen vizija je bila skupaj z novo Strategijo potrjena januarja 2022 na vseh štirih občinskih svetih (na treh občinski sveti so jo potrdili v decembru 2021, občinski svet občine Sežana jo je potrdil v januarju 2022).	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022	/	10
Načrtovanje in razvoj					
1.8. Strategija razvoja turizma	Nova strategija razvoja in trženja destinacije Kras in Brkini 2022-2028 je bila v januarju 2022 potrjena na vseh štirih občinskih svetih (na treh občinskih svetih je bila potrjena v decembru 2021, na občinskem svetu občine Sežana v januarju 2022)	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022	/	8

1.10. Načrt trajnostnega razvoja turizma	Destinacija bo pripravila akcijski načrt do leta 2025 in ga predstavila na občinskih svetih v juniju 2022: 8.6. na OS v občini Komen, 15.6. na OS v občini Divača in Hrpelje-Kozina in 23.6. na OS v občini Sežana. Po potrditvi na OS ga bo vnesla v platformo in o tem seznanila preveritelja.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022	/	40
Spremljanje in poročanje					
1.14. Kazalniki	Destinacija bo vzpostavila spremljanje indikatorjev po posameznih občinah in skupno in bo o njih redno javno poročala in podatke tudi kvalitativno analizirala ter pripravila ustrezno predstavitev le teh.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022-2025	2.000,00	40
1.15. Pregled in evalvacija ciljev	Destinacija bo vsako leto redno oddajala letno poročilo o uresničevanju ukrepov iz akcijskega načrta (do 31. januarja na STO) ter jih naložila na platformo.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022-2025	/	40
1.19. Interno poročanje	Destinacija bo redno letno poročala organom občine (županu, OS) o uresničevanju ukrepov in drugih trajnostnih dosežkih oz. aktualnostih.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022-2025	/	10
1.20. Javno poročanje	Destinacija bo redno pripravljala letno trajnostno poročilo, ki ga bo prevedla tudi v angleški jezik in ga umestila na bolj vidno mesto na destinacijski spletni strani.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator in zelena ekipa	2022-2025	2.000,00	50
Zakonska in etična določila					
1.23. Etični kodeks	Destinacija bo k podpisu etičnega kodeksa povabila turistično gospodarstvo.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2023	/	20
1.24. Korupcija	Destinacija – vsaka od 4 občin, bo pripravila poročila o izvedenih ukrepih iz načrta integritete.	Vse štiri občine	2022-2025	/	40
3. OKOLJE IN PODNEBJE					

Upravljanje z vodami					
3.9. Ravnanje z odpadnimi vodami	Kraški vodovod Sežana bo po pooblastilu vseh štirih občin pripravil načrt izboljšanja odstotka očiščenih odpadnih voda do najmanj 2. stopnje.	Kraški vodovod Sežana d.o.o. vse štiri občine	2022	2.000,00	100
Trajnostna mobilnost					
3.10. Mehka mobilnost	CPS na ravni FUU regije s programom prioritarnih ukrepov se bo pripravil v Regionalnem razvojnem programu Obalno-kraške regije 2021-2027-RRP ukrep 4. na str. 119. Destinacija bo preko LAS projektov še dodatno spodbujala mehko mobilnost: izboljšanje javnega prevoza s prevozi na klic, na področju kolesarskih poti in postavitve mreže polnilnih postaj za e-kolesa.	Vse štiri občine ORA Krasa in Brkinov	2022-2025	160.000,00	
3.12. Potovanja in podnebja	Destinacija bo začela meriti ogljični odtis in pripravila načrt za njegovo minimiziranje.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2024	20.000,00	500
3.13. Izravnava ogljičnega odtisa	Potem, ko bo destinacija izračunala ogljični odtis, bo zanj lahko ponudila izravnavo.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2024	10.000,00	500
Odpadki in njihova predelava					
3.14. Zmanjševanje količine trdnih odpadkov	KSP Sežana bo po pooblastilu vseh štirih občin kvantificirala cilj in pripravila ukrepe za zmanjšanje količin plastične embalaže.	KSP SEŽANA d. d. Vse štiri občine	2024	/	24
Energija in podnebne spremembe					
3.18. Zmanjševanje odvisnosti od fosilnih goriv	Občine združene v destinaciji bodo sprejele nove LEK-e.	Vse štiri občine	2023	20.000,00	500
Prilagajanje na podnebne spremembe					
3.19. Prilagajanja na podnebne spremembe	Destinacija bo sprejela načrt za zmanjšanje vpliva podnebnih sprememb.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2024	10.000,00	300
3.20. Obveščanje o podnebnih spremembah	Destinacija bo osveščala ponudnike in prebivalce ter obiskovalce o podnebnih spremembah.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2023	3.000,00	70

4. KULTURA IN TRADICIJA					
Kulturna dediščina					
4.3 Upravljanje vplivov turizma na kulturo	Destinacija bo naslovila vse omenjene negativne vplive.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2023 - 2025	3.000,00	70
5. DRUŽBENA KLIMA					
Sodelovanje s skupnostjo					
5.8. Vključevanje prebivalstva v načrtovanje	Destinacija bo izvedla aktivnosti za povečanje vključenosti prebivalstva v načrtovanje in izvajanje turističnih politik – v začetku leta bo organizirala letno srečanje s prebivalci, kjer se bo predstavil okvirni letni plan aktivnosti destinacije ter rezultati prejšnjega leta. Ob uvedbi večjih novosti bo še dodatno tekom leta organizirala srečanja.	ORA Krasa in Brkinov – posamezne enote vseh štirih občin in vodja DMO	2022-2025	2.500,00	50
5.9. Osveščanje prebivalstva o trajnostnem turizmu	Destinacija bo izvedla aktivnosti za povečanje obveščanja prebivalstva o trajnostnem turizmu – redne objave v občinskih glasilih glede destinacijskih aktivnosti na področju trajnosti in dosežkih, objave na spletnih straneh in na družbenih omrežjih. Prebivalce bo seznanila o trajnostnih aktivnostih tudi na letnem srečanju.	ORA Krasa in Brkinov – posamezne enote vseh štirih občin in vodja DMO	2022-2025	3.000,00	70 ur/leto
Lokalna ekonomija					
5.15. Spremljanje ekonomskih učinkov	Destinacija bo pripravila letne izkaze direktnih ekonomskih učinkov po kazalnikih in jih javno objavila.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2023-2025	/	24
6. POSLOVANJE TURISTIČNIH PODJETIJ					
Vključevanje turističnih podjetij					

6.8. Kodeks za turistične vodnike	Destinacija bo v sodelovanju z vodniki pripravila lastni kodeks za turistične vodnike.	ORA Krasa in Brkinov- koordinator vodnikov in predsednik društva lokalnih vodnikov Krasa in Brkinov	2024	/	40
Informacije in promocija					
6.14. Interpretativne informacije	Destinacija bo interpretativne informacije uredila, poenotila vizualno podobo in pripravila večjezične informacije v sklopu projekta Interreg SLO/ITA »SKUPNO TRAJNOSTNO UPRAVLJANJE IN RAZVOJ MATIČNEGA KRASA«.	ORA Krasa in Brkinov Projektne zaposlitve	2025	180.000,00	500
Gostoljubje					
6.16. Spremljanje značilnosti turističnega obiska	Destinacija bo večkrat letno objavljala ločene objave - bolj vizualne in zanimive.	ORA Krasa in Brkinov, zeleni koordinator	2022-2025	1.500,00	100
6.19. Dostopnost	Destinacija bo določila politiko zagotovitve univerzalnega dostopa za osebe s posebnimi potrebami.	ORA Krasa in Brkinov – zelena ekipa	2024	3.000,00	70